

faaet Sygdommen i Krigen eller af Uarsager, der senere ere indtrufne. Jeg anser det for aldeles nødvendigt for en Statsinstitution at opstille ganske bestemte Regler, som skulle overholdes, for at gjøre det muligt for en Mand at faae Understøttelse, men jeg anser det i mangfoldige Tilfælde for umuligt at godtgjøre, naar en Sygdom er kommen, og om Uarsagen til den skriver sig fra Krigen eller senere fra Fædets Tid. En æret Læger mente, at den, der vilde stille Forslag om at overlade en yderligere Understøttelse af Invaliderne til et privat Selskab, altsaa her til de danske Vaabenbrødre, vilde være med til at begaa en Uretfærdighed, idet man fratog Staten Væren af eller Netten til Understøttelse. Det kan jeg ikke indse; det er i Andragendet udtalt, at det ikke er dem, man vil understøtte, der aldeles faktisk ere Invalider, men dem, der mangle Bevis for at kunne komme ind under de Regler, Staten nødvendigvis maa opstille. Jeg skal med disse faa Udtalelser anbefale at stemme for Henvisningen til Finantsministeren, idet jeg tror, at der efter Ministerens Udtalelser ikke løbes nogen Risiko paa noget som helst Punkt ved at overlade Sagen til Ministeriets Overveelse.

Tal: Jeg skal ikke fremsætte nogen Indvending mod den Uvillie, som er bleven udtalt mod Lotterivæsenet eller Lotteriudvæsenet i dets store Almindelighed. Der er kun en Anskuelse, som er kommen gjentagne Gange tilorde og fra alle Sider her i Salen, imod hvilken jeg isølge min inderste personlige Overbevisning maa bestemt udtale mig; det er nemlig den, at det Andragende, som i de sidste Dieblit har været Gjenstanden for Forhandling, naar det skulde komme Invalider til Gode, kun skulde staa i Klasse med alle de almene humane Formaal, hvorfor der er oprettet Lotterier, saaledes at man ikke kunde give Begunstigelse til et Lotteri for Invaliderne, uden at man isølge Retfærdighed og Villighed maa give dem til alle de andre. — Det er denne sidste Sætning, som efter min Overbevisning er fuldstændig falsk og uretfærdig, og jeg maa tillade mig med nogle faa Ord at begrunde det. Jeg skal henlede Opmærksomheden paa, om dog ikke Staten overfor Invaliderne, forudsat, at det er Invalider, der virkelig have offret deres Arbeidsdygtighed og Helbred i Statens Tjeneste, staa med en anden Forpligtelse end overfor dem, som uden noget som helst saadant Offer for Staten ved tilfældige Uheld ere bleven blandt Samfundets Nødlidende. Jeg tør tillade mig at gjøre opmærksom paa, at Invaliderne høre til en Samfundsklasse, der har gjort Offer for Staten og det Almene, som ingen anden Borger i Staten har gjort. Jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, at paa samme Tid, som vi sige, at Børnepligten er en almindelig Byrde, føre dog Forholdene med sig, at denne Byrde kommer til

at falde aldeles uligelig paa Samfundets forskellige Medlemmer. En stor Del bliver ved Udførelsen fuldstændig fri og mange Gange paa saa løse og ofte saa upaalidelige Kriterier, at man er ude af Stand til at sige med Bestemthed, hvorfor Din blev indkaldt. Denne derimod fri. Men selv for dem, der blive udførelse, bliver Byrden i højeste Grad forskellig, ja, selv for dem, der kaldes til Tjeneste lige overfor Fjenden blive de Offer, der forlanges af den Æne eller den Anden, i højeste Grad forskellige. Naar vi nu tage dem, der, uden at der i Virkeligheden paahviler dem nogen anden Forpligtelse lige overfor Staten end den, der paahviler en hvilken som helst anden dansk Borger, men for hvilke Forholdene og Begivenhederne have ført med sig, at de i meget højere Grad end nogen Anden maa stille sig selv frem som Offer for Fædrelandets Interesser, saa skulde jeg dog virkelig tro, at de have andre Rettigheder end en Idiot, der jo uden egen Fortjeneste er bleven Idiot. (Modsigelse). Ja, jeg tror dog, at det er en Fortjeneste at have været Siv og Kræfter, jeg ved ikke, om Idioten har nogen af den Art. Naar vi vilde stille os paa et alment humant Standpunkt, kunne vi tage de andre Lotterier med, men her staa vi overfor et ganske andet Forhold. Derfor jeg som Arbeidsmand har en Mand, der i min Tjeneste kommer til Stade, maaske ovenikøbet ved en Ordre, jeg selv har givet ham, vil jeg dog absolut føle mig anderledes forpligtet lige overfor denne Mand end lige overfor en Fremmed, som jeg finder er nødlidende; naar min Humanitet paakalder, vil jeg dog ikke finde mig saa positivt forpligtet lige overfor den sidste. Det er dette, jeg vil gjøre gjældende med Hensyn til Invaliderne. Det er smukt, at man fra alle Sider siger, at Staten maa anse sig for forpligtet til at sørge for dem, men jeg vil spørge enhver Mand, der indenfor sin Erfaring har haft Leilighed til at iagttage, hvorledes denne Forpligtelse opfyldes, om han med Sandhed kan sige, at den opfyldes saa rundeligt, at man kan sige, at vi have gjort Nok for dem. For det Første kan man langtfra erstatte fuldt og helt, hvad man skylder dem; ligesaa lidt som man kan erstatte de Faldne det Offer, de have gjort for Staten, ligesaa lidt kan man erstatte Invaliden det Offer af hans Kræfter og Sundhed, som han har gjort, idet han er bleven Invalid. Men der er en stor Mængde Invalider, om hvilke ikke alene Finantsministeren, men Alle, der have udtalt sig her, have indrømmet, at man er i Tvivl om, hvorvidt de virkelig kunne siges at have paadraget sig deres Mangel paa Færlighed eller have nedbrudt deres Helbred i Militærtjenesten. Nu siger man med Hensyn til kriminelle Forbrydere, at hellere maa 10 Forbrydere gaa fri end een Ukyldig blive straffet, men naar der er Tale om Opfyldelsen af Statens Forpligtelser, staa man paa det modsatte Standpunkt; thi skøndt Ingen